

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет

**«Психолого-педагогічні читання імені професора
Євгена Петухова
(до 105-річчя становлення кафедри)»
06 жовтня 2023 року**

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої
освіти і молодих учених

Івано-Франківськ, 2023

Затверджено відповідно до рішення вченої ради Херсонського державного університету
(протокол від 27.11.2023 року № 4)

Психолого-педагогічні читання імені професора Євгена Петухова (до 105-річчя становлення кафедри): матеріали Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених 06 жовтня 2023 / за заг. ред. Л.Є. Петухової, Л.А. Пермінової, В.Л. Федяєвої. /Херсон – Івано-Франківськ, 2023, 90 с.

Редакційна колегія:

Петухова Л.Є., д.пед.н., проф., деканеса педагогічного факультету Херсонського державного університету.

Пермінова Л.А., к.пед.н. проф., завідувачка кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету.

Федяєва В.Л., д.пед.н., проф., професорка кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету, заслужена працівниця освіти України.

Технічні секретарі:

Блах В.С., к.пед.н., доц., доцентка кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету.

Літварьова А.Д., ст.лаборантка кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету.

Рецензенти:

Янченко Т.В., д.пед.н., професорка, завідувачка кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка;

Молнар Т.І., д.пед.н., доц., доцентка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету.

Електронне наукове видання підготовлено за матеріалами Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Психолого-педагогічні читання імені професора Євгена Петухова (до 105-річчя становлення кафедри)», яка відбулась 06 жовтня 2023 року на педагогічному факультеті Херсонського державного університету (Херсон – Івано-Франківськ).

У тезах розкриваються актуальні питання дошкільної, початкової, соціальної та спеціальної освіти за напрямками: «Науково-педагогічна спадщина Євгена Петухова – погляд в майбутнє», «Соціальна ідентичність молоді в умовах військового стану», «Психолого-педагогічний супровід професійного зростання педагога», «Педагогіка партнерства запорука успішної діяльності», «Організація роботи з дітьми з особливими освітніми потребами», «Проблеми роботи з сім'ями в умовах війни та повоєнного часу».

Представлені матеріали можуть бути використані педагогами, вчителями, вихователями для підвищення ефективності організації освітнього процесу у закладах освіти та здобувачами освіти спеціальностей 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта», 016 «Спеціальна освіта» під час теоретичної підготовки та написання наукових робіт.

ISBN 978-617-7090-72-3

© ХДУ, 2023.

Незважаючи на зміни, які внесла війна в освітній процес, ми залишаємося вірні своїм традиціям.

Туристична діяльність (віртуальна) залишається в програмі розвитку закладу, спільно з батьками вихованців, ми продовжуємо знайомити дітей з історією рідного краю, минулим та сьогоденням, за допомогою занять в онлайн-форматі розповідаємо про історію рідного краю, проводимо віртуальні екскурсії, цим самим, прививаємо любов до Батьківщини та почуття патріотизму.

Список використаних джерел:

1. Бондар Л., Баран О. Помандруй і відшукай, або як ми створили путівник рідним містом. Вихователь-методист дошкільного закладу. № 10, 2020. <https://emetodyst.expertus.com.ua/844272>

2. Методика ознайомлення дітей з природою: хрестоматія. Укладач Н.М. Горопаха. К. Видавничий Дім «Слово», 2012. 432 с.

УДК [373:005.58-048.94]:005-027.236(045)

Анастасія Лендел

здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти спеціальності
011 «Освітні, педагогічні науки»

Мукачівський державний університет

Тетяна Мочан

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики
початкової освіти

Мукачівського державного університету

ОСОБЛИВОСТІ ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Розкрито значення та сутність делегування повноважень. Окреслено ключові особливості, переваги та недоліки делегування повноважень в умовах сучасного закладу освіти.

Великий обсяг поточної роботи різного спрямування не дозволяє керівнику закладу освіти зосередитися на реалізації ключових управлінських функцій, що і спонукає його раціонально розподіляти час та делегувати частину своїх повноважень. Грамотне делегування керівником повноважень є важливою умовою ефективного освітнього менеджменту в сучасному закладі освіти. І, навпаки, наслідками недосконалого делегування в закладі освіти є дезорганізація освітнього та управлінського процесів [1].

Цінними з проблематики делегування повноваження є наукові доробки зарубіжних авторів Дж. Коллінза, С. Моріса і Г. Вілкокса, Б. Нельсона та П. Економі та ін.

Мета: окреслити особливості делегування повноважень в умовах сучасного закладу освіти.

Під делегуванням повноважень науковці розуміємо процес передачі керівником повноважень і відповідальності підлеглим, що покликаний забезпечити прийняття останніми на себе відповідальності за якісне і своєчасне виконання поставлених завдань. А повноваження, відповідно, це офіційно надане кому-небудь право на ведення певної діяльності, справи [3, с.15].

Делегування повноважень в сучасному закладі освіти є важливою стратегією управління, яка сприяє розподілу відповідальності та задач між різними членами педагогічного та адміністративного колективу. Цей процес допомагає оптимізувати роботу закладу та підвищувати ефективність виконання завдань. Ось деякі ключові особливості делегування повноважень в умовах сучасного закладу освіти:

1. Чіткість цілей і завдань. Перш за все, необхідно чітко визначити цілі та завдання, які потребують делегування. Це допомагає уникнути непорозумінь та сприяє ефективному розподілу відповідальності.

2. Відповідність здібностям і досвіду. При делегуванні повноважень важливо враховувати здібності та досвід працівників. Завдання мають бути підібрані так, щоб вони відповідали професійним навичкам та компетенціям кожного співробітника.

3. Довіра та взаєморозуміння. Важливо встановити довіру між тими, хто делегує повноваження, і тими, кому вони делегують. Це допомагає підтримувати позитивний робочий клімат і сприяє успішному виконанню завдань.

4. Моніторинг і звітність. Тим, хто делегує повноваження, важливо відслідковувати хід виконання завдань і отримувати звіти від відповідальних співробітників. Це дозволяє вчасно виявляти проблеми та коригувати стратегію, якщо це необхідно.

5. Освіта і навчання. Заклади освіти повинні сприяти постійному навчанню та розвитку свого персоналу, щоб забезпечити їхню готовність до нових завдань та викликів, які можуть виникнути в процесі делегування повноважень.

6. Спільна комунікація. Важливо забезпечити відкриту та ефективну комунікацію між усіма сторонами, що беруть участь у процесі делегування повноважень. Це допомагає уникнути непорозумінь та конфліктів.

7. Мотивація та винагорода. Для стимулювання співробітників до виконання делегованих завдань важливо використовувати мотиваційні інструменти та відзначати їхні досягнення та успіхи.

У процесі аналізу можемо виокремити такі переваги делегування повноважень керівником закладу освіти: делегування дозволяє розподілити відповідальність та завдання між співробітниками, що поліпшує продуктивність і допомагає завершувати завдання швидше та ефективніше; делегування стимулює саморозвиток та самостійність співробітників, оскільки

вони отримують можливість брати на себе відповідальність і вирішувати завдання; різні співробітники можуть мати різні навички і досвід, і делегування дозволяє використовувати їхні здібності в належний спосіб; співробітники, які мають повноваження для прийняття рішень, більше схильні брати на себе ініціативу та шукати нові рішення; керівник може зосередитися на стратегічних завданнях та розвитку закладу, оскільки багато операційних завдань може бути делеговано іншим співробітникам.

Також наявні і недоліки процесу делегування повноважень: керівник може втратити частину контролю над процесами та результатами, якщо делегує повноваження недостатньо обдуманно; неправильно оцінюючи здібності своїх співробітників, керівник може надати їм завдання, які вони не зможуть успішно виконати; неясне формулювання завдань та очікувань може призвести до непорозумінь та помилок; співробітники можуть передати відповідальність одне одному, уникати вирішення проблем та виникає ризик несвоєчасного виконання завдань; делегування може призвести до помилок у виконанні завдань, якщо співробітники не мають необхідного досвіду чи підготовки.

Делегування повноважень – це важливий інструмент управління в освітньому закладі, і воно повинно бути збалансовано з урахуванням конкретних потреб та особливостей організації. Керівнику слід навчатися ефективно делегувати завдання, створюючи сприятливу атмосферу співпраці та взаєморозуміння між всіма учасниками команди. Правильне делегування може сприяти зростанню продуктивності, розвитку співробітників та покращенню результатів управління в закладі освіти [3].

Делегування повноважень в сучасному закладі освіти допомагає розподілити відповідальність та виконати різноманітні завдання більш ефективно. Цей підхід сприяє підвищенню продуктивності та розвитку управлінських та організаційних навичок учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук О.С. Забезпечення ефективності шкільного менеджменту через делегування повноважень. *Витоки педагогічної майстерності. Сер.: Педагогічні науки*. 2011. №8(1), С.154–162.
2. Моріс С., Вілкокс Г. Як досягти успіху в делегуванні повноважень: [пер. з англ.]. Київ: Британська Рада в Україні. 2000.
3. Швардак М. В., Галус О. М. Делегування повноважень як технологія ефективного педагогічного менеджменту. *Педагогічний дискурс*. 2021. Вип. 31. С. 14–20. doi: 10.31475/ped.dys.2021.31.02.